

بسم الله الرحمن الرحيم

جلسه هشتم 97/01/21

آشنایی با فرق کلامی اهل سنت (46) - سماع موتی و حیات پس از مرگ

اعوذ بالله من الشيطان الرجيم بسم الله الرحمن الرحيم و به نستعين و هو خير ناصر و معين الحمد لله و الصلاة على رسول الله و على آله آل الله لا سيما على مولانا بقیة الله و اللعن الدائم على أعدائهم أعداء الله الى يوم لقاء الله بحث ما در رابطه با برخی از شبهات و هابیت بویژه بن جبرین بود که ایشان می‌گویند شیعیان کافر هستند چون دعاء غیر الله دارند به جای یا الله، یا حسین و یا علی می‌گویند و این‌ها نه صدای کسی را می‌شنوند و نه توانایی جواب دادن دارند.

عرض کردیم در این‌جا ما دو مسئله را باید بررسی کنیم یکی بحث سماع موتی است. در این زمینه مقاله زیاد نوشته شده و کتاب‌های زیادی نوشته شده است. شاید بزرگان اهل سنت بیش از شیعه در این زمینه کار کرده‌اند. روح که از بدن خارج می‌شود نه تنها احاطه اش به جهان از زمان حیاتش کمتر نمی‌شود بلکه بیشتر هم می‌شود الان که ما داریم می‌بینیم و می‌شنویم گوش وسیله است، چشم وسیله است آن‌که می‌بیند روح است آن‌که می‌شنود روح است. این روح برای همیشه باقی است. الان این روح در این قالب بدنی مادی است بعد از مرگ در قالب بدن مثالی است او از این محدودیت‌ها بیرون است و احاطه‌ی کامل دارد و لذا در این زمینه هم فخر رازی مفصل بحث کرده این‌که روح بعد از مفارقت از بدن تسلطش به جهان بیشتر می‌شود.

ابن قیم جوزیه شاگرد ابن تیمیه اصلاً کتابی دارد به نام الروح در آن‌جا ادله‌ی متعدد عقلی و شرعی از آیات و روایات آورده که روح بعد از مفارقت از بدن احاطه‌اش به جهان بیشتر از آن زمانی است که در قالب بدن مادی است.

حالا ما با این‌ها خیلی کار نداریم ولی آن‌چه که مورد توجه است روایاتی است که در منابع اهل سنت آمده که وهابیت خودشان را پرچمدار اهل سنت می‌دانند.

این روایات چند دسته هستند یکی این‌که انبیاء در قبورشان زنده هستند حالا مراد از قبور چیست؟ این برای فهم عموم است که دیگر در آن زمان که یک عالمی است عالم برزخ و ملکوت و تسلط انسان و ... نبود همان واژه‌ی قبر آمده است.

پرسش:

استاد ببخشید! این بحث عالم برزخ مربوط به شنیدن همه افراد می‌شود یا نه؟ این‌که می‌گویند شب جمعه اموات می‌آیند در خانه‌ها و سر می‌زنند چطوری است؟

پاسخ:

ببینید افراد تفاوت دارند هرکس به اندازه‌ی مراتب ایمانش در آن‌جا امکانات در اختیارش است. بعضی از افراد هستند اصلاً آن چنان نیستند یعنی نه اعمال صالحه‌ی آن چنانی دارند و نه اعمال بد آن چنانی دارند. پس از مرگ به او می‌گویند:

«نَمَّ كَنْوَمَةَ الْعَرُوسِ»

الجامع الصحیح سنن الترمذی ، ج 3 ، ص 383 ، اسم المؤلف: محمد بن عیسیٰ أبو عیسیٰ الترمذی السلمي
الوفاء: 279 ، دار النشر : دار إحياء التراث العربي - بیروت - - ، تحقیق : أحمد محمد شاکر وآخرون

می‌خواهد. از هیچ چیز خبر ندارد تا نفخ صور دمیده شود و برای حساب و کتابش بلند شود مثل حالت کما. خدا رحمت کند آقای مشکینی را در تفسیر قرآن‌شان مفصل روی این موضوع

«نَمَّ كَنْوَمَةَ الْعَرُوسِ»

که در روایات داریم بحث کردند یعنی بگیر بخواب کارت نباشد این‌ها اصلا از این دنیا و زن و بچه و... هیچ اطلاعی ندارند. یک دسته دیگر هستند اعمال زشتی دارند و کارهای زشت‌شان غالب بر اعمال خوبشان است، این‌ها قطعا در برزخ گرفتار هستند و عذاب می‌کشند. منطقه‌ای به نام برهوت است در آن‌جا این‌ها را می‌برند و شکنجه می‌کنند، یک دسته دیگر اعمال خوب‌شان غالب بر اعمال بدشان است این‌ها در یک منطقه‌ای به نام منطقه‌ی وادی السلام که قطعه‌ای از بهشت آخرت است در آن‌جا هستند و از نعمت‌های بهشتی استفاده می‌کنند.

آن‌ها هم که از نعمت‌های بهشتی استفاده می‌کنند مراتبی دارند. بعضی حتی اجازه سرکشی به این طرف را ندارند و خبر ندارند که اصلا در دنیا بر زن و بچه‌شان چه می‌گذرد.

بعضی‌ها شب‌های جمعه می‌آیند به زن و بچه سر می‌زنند ببینند چه خبر است و چه خبر نیست و بعضی‌ها هم هستند که دائما آزاد هستند و هر لحظه‌ای اراده کنند می‌توانند به زن و بچه‌شان سر بزنند و به زیارتگاهها و یا این طرف و آن طرف بروند.

خدا رحمت کند علامه شبّر را کتاب حق الیقین ایشان را من بارها گفتم دوستان این کتاب را به دقت مطالعه کنند یکی از تفضلات خدای عالم به حقیر این بود که من در همان دو سالی که در حوزه علمیه قزوین بودم کتاب حق الیقین شبّر کتاب درسی حوزه بود. قسمت اول کتاب مربوط به مباحث توحید، عدل، نبوت، امامت بود قسمت دوم کتاب بحث معاد بود یعنی اتفاقاتی که از لحظه مرگ برای انسان می‌افتد وارد قبر می‌شود چه اتفاقاتی می‌افتد را ایشان مفصل بحث کرده و آیات و روایات را دسته بندی کرده است. این‌که در قیامت چه اتفاقاتی می‌افتد وارد بهشت می‌شوند برای بهشتیان چه اتفاقاتی می‌افتد و دارای چه مقاماتی هستند و کسانی که وارد جهنم می‌شوند، جهنم چه طبقاتی دارد را خیلی خوب بیان کرده است. کتاب خیلی خوبی است.

ما چون اول ورودمان با این کتاب آشنا شدیم من غیر از این کتاب، کتاب دیگری ندیدم که این‌طور زیبا و شکیل و خوب بیان کرده باشد البته خیلی هم مفصل نیست شاید مجموعش 300 تا 350 صفحه باشد.

لذا من به دوستان توصیه می‌کنم قسمت دوم این کتاب را نه یک بار بلکه ده پانزده بار مطالعه کنند و خیلی از چیزهایی که الان در میان عوام مطرح است و یا بعضی از منبری‌ها بالای منبر می‌گویند در این کتاب بررسی شده است.

حتی در رابطه با قضیه‌ی رجعت که رجعت چطوری است؟ و چه کسانی در رجعت برمی‌گردند؟ چه کسانی در رجعت حکومت می‌کنند؟ همه این‌ها را با تکیه بر روایات ایشان بررسی کرده است.

در این جا شما ببینید از رسول اکرم است:

«قال رسول الله صلى الله عليه وسلم الأنبياء أحياء في قبورهم يصلون»

مسند أبي يعلى ، ج 6، ص 147، اسم المؤلف: أحمد بن علي بن المثنى أبو يعلى الموصلي التميمي الوفاة: 307 ، دار النشر : دار المأمون للتراث - دمشق - 1404 - 1984 ، الطبعة : الأولى ، تحقيق : حسين سليم أسد

می‌گوید اسناد صحیح، انبیاء یعنی همه انبیاء زنده هستند این آقای مفتی اعظم که می‌گوید بلی:

«مات فات»

پیغمبر نمی‌شنوند و قادر به جوابگویی هم نیست این کاملاً مخالف با سنت پیغمبر است.

«الأنبياء أحياء في قبورهم يصلون»

این که مراد از يصلون چیست؟ آیا واقعا مراد همین نماز است یا نه در آن جا مشغول عبادت و ذکر و یاد خدا هستند حالا هرچه باشد.

البانی هم می گوید:

«الأنبياء أحياء في قبورهم أخرجهم أبويعلى بأسناد جيد، أخرجهم ابن حبان في صحيحه قال صحيح علي شرط

مسلم و وافقه الذهبي»

احكام الجنائز، ص 273، آلبانی

حاکم گفته که صحیح است و ذهبی هم قبول کرده، بعد ایشان در این جا می گوید:

«فهذا الحديث صريح في أن المؤمن أيضا يصلی في قبره»

نه تنها انبیاء بلکه مؤمنین هم در قبر مشغول عبادت هستند، عون المعبود شرح سنن ابی داود هم همین مطلب

را دارد می گوید:

«وقد ذهب جماعة من المحققين إلى أن رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم حي بعد وفاته»

رسول خدا صلی الله علیه و آله بعد از رحلت شان زنده هستند.

عون المعبود شرح سنن ابی داود، ج 3، ص 261، اسم المؤلف: محمد شمس الحق العظيم آبادي الوفاة: 1329

، دار النشر: دار الكتب العلمية - بيروت - 1995م ، الطبعة: الثانية

«وأنه يسر بطاعات أمته»

به اعمال خوب امتش خوشحال است

«وأن الأنبياء لا يبلمون»

انبیاء بدن شان پوسیده نمی شود

«و ورد النص في كتاب الله في حق الشهداء أنهم أحياء يرزقون وأن الحياة فيهم متعلقة بالجسد فكيف بالأنبياء والمرسلين»

شهادی که به دستور انبیاء رفتند به شهادت رسیدند اینها زنده هستند چطور انبیاء خودشان زنده نیستند! بعد می گوید:

«الأنبياء أحياء في قبورهم رواه المنذري وصححه البيهقي»

می گوید در کتاب صحیح مسلم هم هست .

«مررت بموسى ليلة أسري بي عند الكئيب الأحمر وهو قائم يصلي في قبره»

این دیگر در صحیح مسلم است اینها چه می خواهند؛ پس کسی اگر متوسل به انبیاء می شود مشکلی ندارد.

پرسش:

از صحیح مسلم که الان نقل کرد شما متن صحیح مسلم را هم دارید.

پاسخ:

بله متن صحیح مسلم هم است. بفرمایید صحیح مسلم حدیث 259 مفصل در این جا بحث کرده است پیغمبر

اکرم با تمام انبیاء ملاقات کرده است. اگر اینها زنده نیستند مردند و خبر ندارند این ملاقاتها چیست؟

پرسش:

این وهابیت جدید شاید به کتابهای مسلمانها کار نداشته باشند.

پاسخ:

بینید این از کتاب‌های جدید است المهدّد علی المفئّد عقاید اهل سنت دیوبند است این هم جدید است.

«عندنا و عند مشايخنا حضرت الرساله صلى الله عليه وسلم حى فى قبره الشريف وحياته الدنيوية من غير

تكليف وحى مختصة به و بجميع الانبياء و الشهداء...»

بعد می‌گوید:

«حياة الانبياء و الشهداء فى القبر كحياتهم فى الدنيا ويشهد له صلاة موسى فى قبره فإن الصلاة تستدعى جسداً

حياً»

نماز خواندن رکوع و سجده می‌خواهد، رکوع و سجده جسد می‌خواهد. این هم آن حدیثی که صراحت به حضرت

موسی در صحیح مسلم دارد.

«مَرَزْتُ عَلَى مُوسَى لَيْلَةَ أُسْرِي بِي عِنْدَ الْكُتَيْبِ الْأَحْمَرِ وَهُوَ قَائِمٌ يُصَلِّي فِي قَبْرِهِ»

صحیح مسلم ، ج 4 ، ص 1845 ، اسم المؤلف: مسلم بن الحجاج أبو الحسين القشيري النيسابوري الوفاة: 261 ،

دار النشر : دار إحياء التراث العربي – بيروت ، تحقيق : محمد فؤاد عبد الباقي

حدیث 164 و 165 از این باب. ولی سلسله حدیث 2375 است این هم صحیح مسلم .

اگر از قرآن ما بخواهیم بیاوریم خدا آیت الله العظمی سبحانی را حفظ کند ایشان در همین کتاب وهابیت مبانی

فکری و کارنامه عملی ایشان آیات متعددی را از قرآن مبنی بر این‌که انبیاء و اولیاء زنده هستند آورده است غیر

از آن آیه‌ی:

(وَلَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْوَاتًا بَلْ أَحْيَاءٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ يَرْزُقُونَ)

سوره آل عمران (3): آیه 169

مثل همان قضیه حضرت هود است که برای قومش نفرین کرد و بعد قومش را صدا می‌کند به قومش می‌گوید من شما را هرچه نصیحت کردم نپذیرفتید ولی شما گرفتار شدید یعنی دارد مرده‌ها را صدا می‌زند در سوره یاسین داریم:

(قِيلَ ادْخُلِ الْجَنَّةَ قَالَ يَا لَيْتَ قَوْمِي يَعْلَمُونَ؛ بِمَا غَفَرَ لِي رَبِّي وَجَعَلَنِي مِنَ الْمُكْرَمِينَ)

سوره یس (36): آیات (26 و 27)

تمام این‌ها نشان می‌دهد که افراد و اولیاء الهی بعد از مرگ‌شان زنده هستند.

پرسش:

حاج اقا! این‌ها ارتباط بعد از مرگ بین خود مردگان را نشان می‌دهد سماع موتی که صحبتش می‌شود برای این چه دلائلی هست؟

پاسخ:

بحث سر این است که مشکل ما است ما نمی‌شنویم قرآن می‌گویید این‌ها دارند صدا می‌کنند و حرف می‌زنند. پیغمبر اکرم در قلیب بدر کشته‌های بدر را صدا زدند. عمر و ابابکر اعتراض کردند گفتند یا رسول الله این‌ها نمی‌شوند حضرت فرمود:

«أسمع منكم»

از شما شنواتر هستند، شما نمی‌شنوید صحیح بخاری و صحیح مسلم قضیه قلیب بدر را آورده است.

پرسش:

آیه 21 سوره فصلت

(وَقَالُوا لَجُلُودِهِمْ لِمَ شَهِدْتُمْ عَلَيْنَا)

در آن جا جلود است و سمعی نداشتند.

پرسش:

حاج آقا! در قیامت جلود شهادت می دهند

پاسخ:

بحث قیامتش جدا است.

پرسش:

در سوره اعراف می فرماید:

(فَعَقَرُوا النَّاقَةَ وَعَتَوْا عَنْ أَمْرِ رَبِّهِمْ وَقَالُوا يَا صَالِحُ ائْتِنَا بِمَا تَعِدُنَا إِنْ كُنْتَ مِنَ الْمُرْسَلِينَ؛ فَأَخَذْتَهُمُ الرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُوا فِي دَارِهِمْ جَاثِمِينَ؛ فَتَوَلَّى عَنْهُمْ وَقَالَ يَا قَوْمِ لَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ رَسُولَ رَبِّي وَنَصَحْتُ لَكُمْ وَلَكِنْ لَا تُجِبُونَ النَّاصِحِينَ)

سوره اعراف (7): آیات 77-78 و 79

پاسخ:

احسنت! یعنی دارد خطاب به مرده‌ها می‌کند اگر مرده‌ها نمی‌شوند این خطاب پیغمبر عبث است نمونه زنده آن قضیه‌ی رسول اکرم است

روایت دیگر که مخصوص نبی مکرم است

«ما من أحد يسلم عليّ إلا ردّ الله إليّ رuchi حتى أردّ عليه السلام»

معرفة السنن والآثار عن الامام أبي عبد الله محمد بن أدريس الشافعي ، ج 4، ص 268، اسم المؤلف: الحافظ الامام أبو بكر أحمد بن الحسين بن علي بن موسى أبو أحمد. البيهقي. الخسروجردي الوفاة: 10/جمادى الأولى/ 458، دار النشر: دار الكتب العلمية - لبنان/ بيروت - بدون ، الطبعة: بدون ، تحقيق: سيد كسروي حسن

هرکس به من سلام بدهد، هرکس در هر کجای دنیا خدا روح من را به من بر می‌گرداند من جواب سلامش را می‌دهم البته این‌جا شاید ابوهیرره کل حرف پیامبر صلی الله علیه واله وسلم را نفهمیده باشد.

من یک روز برای افطار منزل پرفسور غامدی دعوت بودم از ایشان سوال کردم و گفتم اقای غامدی شما که نماز می‌خوانید السلام علی النبی می‌گویید یا السلام علیک می‌گویید؟

گفت من السلام علیک می‌گویم، گفتم پیغمبر می‌شنود یا نمی‌شنود؟ اگر نمی‌شنود سلام خطاب عبث و باطل است مثل این‌که پدر شما در مدینه است از مکه می‌گویی بابا سلام علیکم همه به شما می‌خندند می‌گویند دکتر عقلش را از دست داده است!

اگر می‌شنود پیغمبری که سلام را می‌شنود عرض حاجت را هم می‌شنود بعد ایشان این روایت را خواند و گفت بله ما در روایت داریم

«ما من مؤمن يسلم عليّ إلا ردّ الله عز وجل إليّ رuchi حتى أردّ عليه السلام»

هر کس به من سلام می‌دهد خدای عالم روح من را به من بر می‌گرداند؛ پس جواب سلامش را می‌دهم.

پرسش:

معنای این روایت این می‌شود که هر لحظه روح پیامبر برود و دوباره بر گردد.

پاسخ:

بله، من در جواب ایشان گفتم این سلام بر پیغمبر نیست این زجر و شکنجه‌ی پیغمبر است. گفت چطور؟ گفتم ببینید الان در مکه وقت نماز مغرب است هزاران نفر سلام می‌گویند پنج دقیقه دیگر یا چند لحظه دیگر در جده و مدینه و... یعنی در کره زمین مردم همین طوری دارند هر لحظه سلام می‌دهند

در هر لحظه باید هزاران بار روح پیغمبر بالا برود و پایین بیاید، این برای پیغمبر شکنجه است این سلام نیست مردم باید از سلام دادن خودداری کنند چون موجب اذیت پیغمبر می‌شود در یک آن هزاران بار بالا برود پایین بیاید.

ایشان گفت نه ما یک روایت داریم که خدا ملائکه‌ای در روی زمین دارد این‌ها سلام مردم را جمع می‌کنند خدمت پیامبر می‌برند جواب پیغمبر را هم جمع می‌کنند نزد سلام دهنده‌ها می‌آورند.

گفتم دکتر آن ملائکه‌ای که سلام مردم را در یک ماشین 18 چرخ جمع می‌کنند و خدمت پیامبر می‌برند! و جواب پیغمبر را هم به یک ماشین تریلی می‌زنند و می‌آورند! همان ملائکه هم با یک وانت کوچک حوائج و توسلات مردم را جمع می‌کنند و خدمت پیغمبر می‌برند و جوابش را هم در یک وانتی می‌گیرند و به مردم می‌رسانند! آن‌ها که عاجز نیستند!

کسی که رانندگی تریلی بلد است وانت سواری هم بلد است، ایشان همین طوری معطل ماند و گفت برویم برای نماز عشاء گفتم هنوز وقت است گفت نه برویم آماده بشویم برای نماز عشا و جوابی نداشت که بدهد.

تعدادی از دانشجویانی هم که در آن جا نشسته بودند با بچه‌های دکتر غامدی همه خندیدند.

این‌ها یک سری مبانی را انتخاب کردند پیش خودشان خوشحال هستند وقتی که این‌ها می‌آیند در برابر اشکال مواجه می‌شوند و در بن بست آن چنان در دره می‌افتند که هرچه دست و پا می‌زنند بیشتر ته دره می‌روند.

یا در کتاب حیات الانبیاء آقای بیهقی داریم:

«رأيت النبي صلى الله عليه وسلم في النوم فقلت يا رسول الله هؤلاء الذين يأتونك فيسلمون عليك أتفقه سلامهم»

حياة الأنبياء صلوات الله عليهم بعد وفاتهم، ج 1، ص 106، اسم المؤلف: الحافظ أبي بكر أحمد بن الحسين البيهقي الوفاة: 458هـ، دار النشر: مكتبة العلوم والحكم - المدينة المنورة - 1414هـ - 1993م، الطبعة: الأولى، تحقيق: الدكتور أحمد بن عطية الغامدي

پیامبر را در خواب دیدم و گفتم اقا! این‌ها که سلام می‌دهند می‌شنوی و متوجه می‌شوی؟

«قال نعم و أرد عليهم»

بله جواب سلام‌شان را هم من می‌دهم.

روایات دیگری هم داریم که:

«أعمال الأمة تعرض عليه»

مجمع الزوائد، ج 8، ص 427

پیغمبر صلی الله علیه واله وسلم فرمود: -روایتش هم روایت صحیحی است-

«حياتي خير لكم تحدثون وتحدث لكم ووفاتي خير لكم تعرض علي أعمالكم»

مجمع الزوائد ومنبع الفوائد، ج 9، ص 24، اسم المؤلف: علي بن أبي بكر الهيثمي الوفاة: 807، دار النشر: دار

الريان للتراث/دار الكتاب العربي - القاهرة، بيروت - 1407

«هم حيات من مايه خير شماسه هم وفات من . در بعد از وفات من اعمال شما بر من عرضه می شود. هرچه

کار خیر از شما ببینم خدا را شکر می کنم. اگر کار بد ببینم برای شما استغفار می کنم.»

«رواه البزار ورجاله رجال الصحيح»

قرطبی روایتی دارد:

«ليس من يوم إلا تعرض على النبي صلى الله عليه وسلم أمته غدوة وعشية»

الجامع لأحكام القرآن، ج 5، ص 198، اسم المؤلف: أبو عبد الله محمد بن أحمد الأنصاري القرطبي الوفاة: 671،

دار النشر: دار الشعب - القاهرة

تمام اعمال امت بر پیغمبر صلی الله علیه واله وسلم عرضه می شود اینها را با سیما و اعمالشان می شناسد.

در این جا ما مفصل داریم تا آن جا که ابن قیم جوزیه در کتاب الروح جلد 1 صفحه 433 می گوید ارواح بعد از

این که از بدن ما خارج می شوند وارد یک بدن برزخی می شوند و اینها احاطه ای کامل بر جهان دارند. آن

محدودیت هایی که در دنیا داشتند در آن جا ندارند.

آقای ابن تیمیه خدای اینها! پیغمبر اینها! و امام اینها! در مجموع فتاوا جلد 24 می گوید:

«قال رسول الله ما من أحد يمر بقبر أخيه المؤمن كان يعرفه في الدنيا فيسلم عليه»

کتب و رسائل و فتاویٰ شیخ الإسلام ابن تیمیة، ج 24 ص 331 اسم المؤلف: أحمد عبد الحليم بن تیمیة
الحراني أبو العباس الوفاة: 728 ، دار النشر : مكتبة ابن تیمیة ، الطبعة : الثانية ، تحقيق : عبد الرحمن بن محمد

بن قاسم العاصمي النجدي

-این درباره انبیاء نیست درباره مؤمنین عادی است-

«هرکسی از کنار قبری مؤمنین می‌رود در دنیا این را می‌شناخته سلام می‌دهد»

«و ردّ علیه السلام»

و این مؤمن هم جواب سلامش را می‌دهد

بعد می‌گوید:

«قال ابن المبارک ثبت ذلك عن النبی صلی الله علیه وسلم وصححه عبد الحق صاحب الأحکام»

ابن تیمیة می‌گوید هر مؤمنی صدا و سلام زائرش را می‌شنود جوابش را هم می‌دهد. وقتی که یک مؤمن در
این حد است انبیاء و اولیاء که جای خودشان را دارند.

پرسش:

استاد! سلام را می‌گویند چون رحمت و دعا است یعنی تعبدی است و یک چیز شرعی است و دعا می‌کند به او
می‌رسد.

پاسخ:

می‌گوید جواب سلام کننده را می‌دهد، اگر مرده است از دنیا خبر ندارد چطوری می‌خواهد جواب بدهد می‌گوید:

«و رد علیه السلام»

سلامش را جواب می‌دهد، این برای مؤمن است برای پیغمبر صلی الله علیه واله وسلم نیست.

پرسش:

مؤمن هم دعا می‌کند از خدا می‌خواهد

پاسخ:

چطوری دعا می‌کند باید می‌گفت یدعوا علیه این جا می‌گوید:

«و رد علیه السلام»

این چیست؟ سلام را جواب بدهد یعنی چه؟ این می‌گوید سلام علیکم او جواب می‌دهد و علیکم السلام

پرسش:

حتما شنیده که جواب می‌دهد

پاسخ:

بله، نسبت به مؤمنین دارند:

«وَيَسْمَعُ الْمُيْتَّ الْكَلَامَ»

میت سخنان را می‌شنود

کشاف القناع عن متن الإقناع ، ج 2 ص 165 اسم المؤلف: منصور بن یونس بن إدريس البهوتي الوفاة: 1051

، دار النشر : دار الفكر - بيروت - 1402 ، تحقيق : هلال مصيلحي مصطفى هلال

«و استفاضت الآثار»

روایات مستفیضه داریم

«بمعرفة المیت بأحوال أهله وأصحابه في الدنيا»

چطوری:

«وإن ذلك يعرض عليه»

اعمال خویشاوند بر میت عرضه می شود

«وجاءت الآثار بأنه يرى أيضا»

میت زندهها را می بیند و اعمال شان را می بیند

«بأنه يدري بما يفعل عنده ويسر بما كان حسنا ويتألم بما كان قبيحا»

ابن قیم گفته:

«قال ابن القيم هذا الحديث ونحوه من الآثار يدل على أن الزائر متى جاء علم به المزور وسمع سلامه»

...سلامش را می شنود

فیض القدير شرح الجامع الصغير ، ج 5 ص 487 اسم المؤلف: عبد الرؤوف المناوي الوفاة: 1031 هـ ، دار

النشر : المكتبة التجارية الكبرى - مصر - 1356هـ ، الطبعة : الأولى والسلام عليكم ورحمة الله وبركاته

«وأنس به»

با این زنده مأنوس می شود

«وورد عليه»

جواب سلامش را می‌دهد

«و هذا عام في حق الشهداء و غيرهم»

طوری هم نیست که ما بگویم شب جمعه می‌شنود و یا شب دوشنبه می‌شنود، صبح می‌شنود و یا غروب می‌شنود. نه توقیت هم برایش نیست. در تمام حالات مرده‌ها با زائرین شان ارتباط دارند.

پرسش:

حاج آقا! راهی وجود دارد؟

پاسخ:

بله قطعاً! اگر کسی ریاضت بکشد 40 روز گناه نکند.

پرسش:

اکثر مردم که این‌طور نیستند.

پاسخ:

شما می‌گویید راه دارد یا نه؟ من هم می‌گویم راه دارد حالا شما می‌گویید نمی‌توانیم این راه را برویم. آن دیگر مشکل شما است! من معتقدم اگر کسی 40 روز خودش را حفظ کند گناه انجام ندهد قطعا می‌شود هیچ شک و شبهه‌ای در آن نیست.

پرسش:

راه بسته نیست و تجربیات زیادی هم نشان داده است.

پاسخ:

بله، آیات قرآن هم می‌فرماید:

(قَالَ يَا قَوْمِ لَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ رَسُولًا مِنْ رَبِّي)

اعراف (7): آیه 79

خطاب حضرت لوط:

(يَا قَوْمِ لَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ)

اعراف (7): آیه 93

امثال این قضایا الی ماشاء الله است.

یک بحث دیگری که ما داریم بحث استغاثه است اصل مشروعیت استغاثه که یا رسول الله یا علی و یا حسین گفتن .

و یکی هم آن‌هایی که یا رسول الله و یا علی گفته‌اند و نتیجه گرفته‌اند این خیلی مهم است ما تعدادی از اعظم اهل سنت مثل ذهبی و دیگران را داریم موارد متعددی از کبار علمایشان نقل کردند که ما متوسل به پیغمبر شدیم از قبر پیغمبر برای ما غذا آمد؛ دستی از ضریح پیغمبر صلی الله علیه واله وسلم آمد پولی در دست ما گذاشت. این‌ها را خود ذهبی و دیگران نقل کرده‌اند اگر دروغ است بیخ ریش صاحبش، راست است ثبت المطلوب.

والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته